

Nieuws vanuit het bestuur juli 2023

Tuinafval

Er zijn periodes in de tuinjaar dat er wel erg veel afval is. Sommige tuinders spreken overigens helemaal niet van afval of onkruid maar dat terzijde. Een terugkerend probleem voor veel van ons is wat te doen met dat 'afval'. Vaak leggen mensen een (kleine) composthoop aan in een hoekje van de tuin en een enkeling neemt afval gewoon mee naar huis om het daar bij het gft-afval te doen.

Een oplossing lijkt het om afval buiten de tuin te deponeren. Er is bijvoorbeeld een flinke afvalberg van de mensen die algemeen onderhoud doen in Park Lingezegen. Toch is dat nadrukkelijk niet de bedoeling. Dringend verzoek om daar rekening mee te houden.

Nachtegaal

Al een paar keer had ik vol verwondering staan luisteren naar het uitbundig gezang van vogels in het bosje naast de tuin. Zonder hulp van bijvoorbeeld Maarten of Peter durf ik niet snel te zeggen welke vogels ik hoor, maar de variatie is indrukwekkend. Toen er recent een keer druk werd gewerkt met de bosmaaier, kwam Louis Dolmans, beheerder van onder andere de natuurakkers, langs en vertelde tot onze verbazing dat het de nachtegaal was die druk probeerde de bosmaaier te overstemmen. En inderdaad, wat een rijke melodie met bijzondere variatie.

Ben je dus aan het werk op de tuin en je hoort de nachtegaal, neem even de tijd en luister!

“Vrijdag is de leukste schooldag van de week.”

Wie de afgelopen weken in de ochtend geregeld op de tuin is geweest, heeft ze misschien al ontmoet: de kinderen van Het Talent, basisschool in Lent. Op tuintjes van een vierkante meter zijn groepjes kinderen druk in de weer met planten, onkruid wieden, water geven. Er staat van alles wat: radijs, rucola, worteltjes, tomaat, courgette en ga maar door. Af en toe kan er voorzichtig een hapje worden geproefd van de radijs of de rucola. Voor de aardappel en snijbiet moeten ze nog wel wat geduld opbrengen. Kortom: bedrijvigheid alom.

De meeste kinderen van groep 6 en 7 vinden het erg leuk om samen in de tuin te werken. Een enkeling vindt het maar spannend al die kleine, wriemelende en vliegende beestjes. Dat brengt ons wel meteen bij het vak 'biosofie' (of was het toch 'filosofie') waar ze het hebben gehad over nuttige dieren. Daar is toen het lieveheersbeestje niet behandeld, maar die worden wel uit andere tuinen gevangen en overgeplaatst naar de eigen tuin.

De kinderen zijn erg blij met de tuin als geheel en vinden dat het mooi is dat er zo veel kleur van bloemen is. En de frambozen in weer andere tuinen zijn ook wel indrukwekkend als je bedenkt dat dat allemaal zo snel groeit en ook nog heerlijk wordt. Een paar van de kinderen hebben kort geleden ook via de 'Kinderraad' van de gemeente Nijmegen gepleit voor meer moestuintjes en meer kleur in Lent. Natuurlijk is een bos ook mooi, maar een weiland daar heb je niet zo veel aan. De koeien zijn wel mooi maar "Die laten scheten die slecht zijn voor de natuur".

Het valt op dat de kinderen die allemaal zo verschillend zijn zo goed samenwerken bij het tuinieren. Voor de vakantie (volgende week is de laatste schoolweek) worden er al plannen gemaakt om water te gaan geven en dan natuurlijk ook wel elkaars tuintjes te verzorgen.

En dan is het alweer tijd om terug naar school te gaan. "Vrijdag is altijd de fijnste dag van de week want dan gaan we werken in de tuin, mogen we daarna nog zelf wat kiezen en om kwart over twaalf is de school uit". Je snapt het, echt een fijne dag.

We hebben gepraat met kinderen van groep 6 en 7 van Het Talent, de groep van meester Tom. Speciaal hebben we gepraat met Bonne, Lotte, Sophie, Sasha, Jop, Ami, Thomas en Suze.

Groter of kleiner?

Ben je enthousiast aan het tuinieren en loop je geregeld tegen de grenzen van je tuin aan, meld je dan bij het bestuur met het verzoek om een grotere tuin. De laatste tijd zijn er aardig wat kleinere tuintjes uitgegeven om veel mensen in de gelegenheid te stellen te beginnen met tuinieren. Laat het weten als je groter wilt groeien.

Omgekeerd kan natuurlijk ook. Vind je je tuin inmiddels toch iets te groot, dan kan daar in overleg misschien iets aan worden gedaan. Meld je bij het bestuur!

"Tuinieren is zoals het leven zelf, je blijft experimenteren en leren", een gesprek met Leticia

Leticia reageert meteen enthousiast als ik haar mail met de vraag of ik haar mag interviewen voor de nieuwsbrief. Ze heeft er veel over haar tuin en het tuinieren te vertellen.

Leticia zegt dat Bart had aangegeven dat hij een keer met haar wilde praten over de tuin in mei. Ze was er een beetje zenuwachtig over. Ze had namelijk tot mei de tuin met opzet gewoon zijn gang laten gaan en had alleen thuis op het balkon stekjes en zaden opgekweekt om die op een later moment in de tuin te kunnen zetten. Haar tuin zag er dus uit alsof er niets in was gebeurd en dat was ook zo, maar daar zat wel een idee achter. Dat heeft ze Bart overtuigend uitgelegd.

Wat meteen opvalt als je de tuin van Leticia inloopt, is dat de hele tuin omgeven is met een haag van bramen, frambozen, bessen, erwtenstruiken en hazelaars. Ze heeft deze mix van planten bewust aangeplant om een windvrije plek te maken waar de andere planten goed in kunnen gedijen. Ze zegt: "Ik wilde eerst een ecosysteem creëren, een veilig nest voor de planten. De

erwtenstruiken kunnen stikstof in de grond binden, dus hun bladeren en takken zijn geweldig mulchmateriaal om andere struiken te voeden. Ze dragen ook peultjes met eetbare zaden die veel eiwitten bevatten.” Toen ze dit perceel kreeg, heeft ze eerst deze haag aangeplant en daarna gewoon gekeken wat er op kwam en dat zijn gang laten gaan. “De dingen groeien vanzelf”. Langzamerhand is ze door goed te kijken wat elke plant nodig heeft qua zon, vocht, etc en te bestuderen hoe verschillende planten samenwerken erachter gekomen waar een plant het het beste doet.

De erwtenstruik

Het valt op dat er op het moment veel brandnetel en gras in de tuin staat. “Op de paden en andere plekken waar ik het niet wil hebben knip ik de brandnetels af en droog het thuis om er thee van te maken. Het gras trek ik niet uit de grond, maar ik knip het af en leg het op de paden.”

De paadjes zijn bedekt met compost, intussen best een dikke laag, laat ze mij zien. Een composthoop is er niet. “Zo komt al het voedsel weer terug in de grond.”

Sommige planten, zoals aardappels en tomaten verschijnen vanzelf in haar tuin.

Haar idee is zo min mogelijk aan de bodem te doen, dus niet spitten e.d. omdat je zo de structuur van de bodem zoveel mogelijk intact laat. “Planten hebben onderling verbinding met elkaar en dat moet je niet verstoren, als dat niet nodig is.” Er is dan ook weinig onbedekte aarde te zien in Leticia’s tuin. Een ander voordeel hiervan, zo vertelt ze is dat al die planten samen veel vocht vasthouden, dus dat ze niet zoveel last heeft van de droogte.

Ook dieren zoals mollen en muizen vinden een toevlucht in de tuin. Die ondergraven soms planten en struiken waardoor die het niet meer goed doen. Ze probeert de mollen naar een ander plek te laten verhuizen door de gangen dicht te stampen.

Achterin is een plek gemaakt met takken en tuinafval waar padden kunnen verblijven en deze hebben zich er ook gehuisvest.

“Tuinieren is zoals het leven zelf, je blijft experimenteren en leren. Als ik moet bedenken wat de belangrijkste boodschap voor mij is, dan is dat deze: tuinieren gaat voor mij over relaties tussen alle wezens, dus ook met mij. Ik denk goed na over wat mijn rol is in dit ecosysteem en ik volg nauwgezet de impact die mijn interventies hebben. Ik probeer zo min mogelijk tussenbeide te komen en de natuur zichzelf te laten uiten. Ik ervaar tuinieren als een voortdurend gesprek met het landschap en alle wezens die het bewonen”.

Ik heb Leticia gevraagd of zij ook andere mensen een kleine excursie in haar tuin zou willen geven en dit leek haar erg leuk. Dus spreek haar gerust aan als ze op de tuin aan het werk is.

Overleg op niveau

Een keer per jaar loopt het bestuur samen met Hans, projectleider van Park Lingezege, over de tuin en overlegt over de afspraken die er bestaan tussen tuin en park en hoe het daarmee staat. De laatste keer was afgelopen donderdag 6 juni.

Over het algemeen is iedereen erg tevreden. Hans van PL is meer dan tevreden over hoe de tuin zich ontwikkelt, hij ziet dat er hard en gedifferentieerd gewerkt wordt. Lichte zorg is er over de hoogte van sommige heggen en bomen. Voor de heggen stelt Hans voor ze toch echt niet hoger te laten worden dan 1 meter en een breedte van 0,70 meter aan te houden. Kijk of je de heg bij je eigen tuin een beetje in het gareel kunt houden. Bij de bomen zie je dat het in sommige gevallen wel wat hard gaat, snoeien lijkt toch echt geboden en dan ook om de hoogte te beperken. Kijk nog eens naar de boom in je eigen tuin en bedenk dat een hoogte van 2,50 meter uitgangspunt is.

De natuur mag best wat grilliger zijn maar laat het niet uit de hand lopen.

Aan de andere kant zal Hans vragen aan Louis om de berm te maaien van het fietspad dat naar de tuin leidt. Ook om de tuin, buiten het hek zal hij Louis vragen iets te doen aan onderhoud en maaien. Later dit jaar zal het hoofdpad van de tuin en de picknickplaats worden bijgewerkt met fijn grit.

Over de nog te bouwen bergplaats voor gereedschap is kort gesproken en Hans heeft herhaald dat het park een bijdrage wil leveren in de kosten.

Naar aanleiding van overlast en vernielingen blijft het uitgangspunt dat de tuin vrij toegankelijk is voor iedereen. Hans adviseert in gesprek te gaan/blijven met mogelijke overlastgevers.

De mensen achter de bosmaaier

Ik ben Pierre Evers en in de tuin herkenbaar aan hoed, klompen en landhak, een handig hulpmiddel bij het onkruidvrij maken van de hoofdpaden. Ik ben al enkele jaren met pensioen nadat ik 30 jaar als medisch electronicus gewerkt heb in het CWZ. Rond de tijd van mijn pensionering was ook de overgang van de oude naar de nieuwe tuin. Bij het opruimen van het oude tuincomplex bleek hoeveel spullen er naar toe gesleept zijn. Twee grote containers zijn toen gevuld met bouwsels, hekwerken, plastic tonnen, pallets e.d. Niet voor niks zijn er door Lingewaard duidelijke regels geformuleerd over wat wel en niet mag in de nieuwe tuin.

Bij het uitzetten van de percelen van moestuin is mij gevraagd of ik mee wilde helpen en mede hierdoor kwam ik in een groepje terecht dat uiteindelijk De Harde Kern werd.

De Harde Kern, bestaande uit Bart van Dam, Hans de Leeuw, Eddy van Laar en Pierre Evers, regelt het onderhoud van de moestuin. Onder het algemeen onderhoud vallen het maaien van de paden, het onkruidvrij houden van de hoofdpaden en tafel en banken, heggen bijhouden en de watervoorziening in stand houden. Het is de bedoeling dat dit jaar ook de schuur gebouwd wordt, zodat gereedschappen en slangen veilig opgeborgen kunnen worden.

Op de maaidagen, waarvoor Bart de uitnodigingen verzorgt, staan om 10 uur de bosmaaiers klaar en geven Eddy, Hans en Pierre instructie aan eenieder die wil helpen.

Onlangs is er een elektrische bosmaaier aangeschaft ter vervanging van een van de benzinemaaiers. Voordelen zijn de geringe onderhoudskosten en lage brandstofkosten ten opzichte van de benzinemaaiers. Tevens maakt deze maaier veel minder herrie en is er minder stank ondanks dat er speciale brandstof gebruikt wordt.

In de toekomst wordt ook de tweede benzinemaaier vervangen.

Hopelijk is de aanschaf van de maaier, werkend op accu, een reden voor meer tuiniers om een keer te komen maaien. Trek een oude broek aan en stevige schoen of laarzen en je kunt aan de gang.

